

Life
Cyclamen

Cyprus Capacity Building for Life
LIFE14 CAP/CY/000006

Το Πρόγραμμα LIFE

Το Πρόγραμμα LIFE είναι το μεγαλύτερο χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Περιβάλλον και τη Δράση για το Κλίμα. Έχει ως στόχο να συνεισφέρει στην εφαρμογή, την ενημέρωση και την ανάπτυξη της Κοινοτικής Περιβαλλοντικής Πολιτικής και Νομοθεσίας, συμπεριλαμβάνοντας το περιβάλλον και σε άλλες πολιτικές.

Στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο το LIFE αποτελείται από δύο υπο-προγράμματα:

Το υπο-πρόγραμμα **Περιβάλλον**

- i. Περιβάλλον και Αποδοτικότητα Πόρων
- ii. Φύση και Βιοποικιλότητα
- iii. Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση

Το υπο-πρόγραμμα **Δράση για το Κλίμα**

- i. Μετριασμός της Κλιματικής Αλλαγής
- ii. Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- iii. Κλιματική Διακυβέρνηση και Πληροφόρηση

Το Εθνικό Σημείο Επαφής

Το Εθνικό Σημείο Επαφής για το Πρόγραμμα LIFE αποτελείται από τις:

- Μαριλένα Παπασταύρου για το Περιβάλλον, και
- Χρυστάλλα Παπασταύρου για τη Δράση για το Κλίμα

Επίσης, στο πλαίσιο ενός έργου LIFE που έχει κερδίσει το Τμήμα Περιβάλλοντος, το έργο LIFE Cyclamen, έχει δημιουργηθεί και μια ομάδα εμπειρογνομόνων οι οποίοι ήρθαν να ενδυναμώσουν περαιτέρω το Εθνικό Σημείο Επαφής.

Ολόκληρη η ομάδα είμαστε δίπλα σας για να σας βοηθήσουμε κατά την υποβολή της πρότασής σας, κατά τη διάρκεια του έργου σας με οτιδήποτε σας προβληματίζει ή σας δυσκολεύει, αλλά και μετά το τέλος του έργου σας. Με άλλα λόγια είμαστε εδώ για να σας βοηθήσουμε να επιτύχετε!

Οι Υπηρεσίες που σας προσφέρουμε

NCP: Εθνικό Σημείο Επαφής

Η Ομάδα LIFE Cyclamen

Η ομάδα μας έχει πλέον ολοκληρωθεί με την προσθήκη του Εμπειρογνώμονα σε Θέματα Επικοινωνίας.

Μαρία Χατζηδανιήλ

Η Μαρία Χατζηδανιήλ είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού διπλώματος στο Μάρκετινγκ και Πτυχίου στις Δημόσιες Σχέσεις. Έχει εκτεταμένη εμπειρία στον τομέα του Μάρκετινγκ ως Διευθύντρια Μάρκετινγκ στο χώρο της εισαγωγής και εμπορίας αυτοκινήτων, παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και του λιανικού εμπορίου. Ως πραγματική λάτρης του περιβάλλοντος η Μαρία αποφάσισε κατά τη διάρκεια των σπουδών της ότι η κλίση της είναι να δουλέψει στον τομέα του Περιβάλλοντος από την πλευρά του μάρκετινγκ. Και τώρα ήρθε η στιγμή να το κάνει πράξη.

Ενημερωτικές Εκδηλώσεις για το Πρόγραμμα LIFE 2018

Τους τελευταίους μήνες διοργανώσαμε μια σειρά Ενημερωτικών Εκδηλώσεων για το Πρόγραμμα LIFE σε Λευκωσία, Λεμεσό και Λάρνακα. Σκοπός των εκδηλώσεων ήταν η ενημέρωση και ενίσχυση των δυνητικών δικαιούχων του Προγράμματος LIFE από το Εθνικό Σημείο Επαφής.

Εκτός από τις Ενημερωτικές Εκδηλώσεις οι οποίες ήταν ανοικτές στο ευρύ κοινό, διοργανώσαμε και κάποιες εκδηλώσεις μετά από προσκλήσεις που πήραμε από: Το Ινστιτούτο Κύπρου, την ΟΕΒ, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, την ΟΠΟΚ και το ΕΤΕΚ.

Όλοι όσοι παραβρέθηκαν στις Ενημερωτικές μας Εκδηλώσεις

τις βρήκαν πολύ εποικοδομητικές, καθώς τους δόθηκε η ευκαιρία να κάνουν τις ερωτήσεις που είχαν σχετικά με το Πρόγραμμα LIFE και να πάρουν απαντήσεις από το Εθνικό Σημείο Επαφής αλλά και από τους ξένους ομιλητές.

Εργαστήρι για τη Συγγραφή Προτάσεων LIFE και εορταστική εκδήλωση για τα 26 Χρόνια του Προγράμματος LIFE

Την Τετάρτη 16 Μαΐου 2018 διεξήχθη το εργαστήρι συγγραφής Προτάσεων LIFE σε μια κατάμεστη αίθουσα. Κάποια από τα πιο σημαντικά σημεία της ημέρας ήταν:

Ο κύριος Σόλων Μίας (EASME) μας έδωσε κάποιες βασικές κατευθυντήριες γραμμές για τη συγγραφή μιας επιτυχημένης Πρότασης LIFE, όπως:

- Ξεκινήστε τη δουλειά έγκαιρα!!!
- Περιγράψτε το πρόβλημα ξεκάθαρα και ποσοτικοποιήστε το
- Ποσοτικοποιήστε τα επιθυμητά αποτελέσματα του έργου
- Εξηγήστε πώς τα αποτελέσματα θα είναι βιώσιμα
- Εξηγήστε την τεχνική διαδικασία της λύσης σας

Ο κύριος Ηλίας Ντέμιαν (NEEMO) μοιράστηκε μαζί μας διδάγματα από παλαιότερα Έργα LIFE, όσον αφορά

στη διαχείριση των έργων. Κάποια από τα σημεία που υπογράμμισε ήταν:

- Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ποιος κάνει τι στο έργο
- Αποφύγετε τις πολύπλοκες δομές. Όσο πιο απλά τόσο πιο λειτουργικά
- Κάποιος τρίτος πρέπει να διαβάσει την πρότασή σας πριν την καταθέσετε για να βεβαιωθείτε ότι οι ενέργειες είναι ξεκάθαρες
- Διαμοιράστε το χρόνο ρεαλιστικά και υπολογίστε και χρόνο για πιθανές καθυστερήσεις

Ο Δρ. Κωνσταντίνος Μουστάκας μοιράστηκε μαζί μας τις επιτυχίες Έργων LIFE του Τμήματος Περιβαλλοντικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (Εθνικό Τεχνικό Πανεπιστήμιο Αθηνών). Μας έδωσε επίσης κάποιες πρακτικές συμβουλές για το γράψιμο μιας επιτυχούς Πρότασης.

Οι συμμετέχοντες είχαν και την ευκαιρία να δουν βήμα προς βήμα πως συμπληρώνεται η Πρόταση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του LIFE, όπως και το ποιες παγίδες να αποφεύγουν.

Διάσκεψη Τύπου για το Πρόγραμμα LIFE και το Έργο SmartPV

Το Τμήμα Περιβάλλοντος και η ομάδα του Έργου LIFE Cyclamen διοργάνωσαν ενημερωτική εκδήλωση για το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα LIFE την Πέμπτη 29 Μαρτίου 2018 στους χώρους του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός της εκδήλωσης ήταν να γνωρίσουν οι δημοσιογράφοι το Πρόγραμμα LIFE – το σημαντικότερο χρηματοδοτικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή.

Πέραν από τις γενικές πληροφορίες για το Πρόγραμμα

LIFE παρουσιάστηκε και ένα έργο που χρηματοδοτήθηκε και ολοκληρώθηκε με επιτυχία, το SmartPV. Το έργο αυτό είχε ως στόχο τη μείωση του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας για τους καταναλωτές, και τη μείωση της ανάγκης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω «έξυπνων» Συστημάτων.

Στο πλαίσιο του έργου αυτού εφαρμόστηκαν, σε πιλοτική βάση, φωτοβολταϊκά και έξυπνοι μετρητές σε οικίες σε διάφορες περιοχές της Κύπρου. Επίσης, εκπαιδεύτηκαν όλοι οι ιδιοκτήτες με σκοπό να βελτιώσουν το ενεργειακό τους προφίλ. Το αποτέλεσμα ήταν να καταφέρουν να

μειώσουν την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος και φυσικά να μειώσουν το λογαριασμό που καλούνται να πληρώσουν κάθε διμηνία. Το όφελος για το περιβάλλον

είναι άμεσο αφού η λιγότερη κατανάλωση σημαίνει και μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Όλη η τεχνογνωσία που αναπτύχθηκε μέσω του έργου SmartPV μπορεί τώρα να χρησιμοποιηθεί για την εφαρμογή μελλοντικών έξυπνων δικτύων που θα είναι διαθέσιμα σε όλους τους καταναλωτές. Συντονιστής του έργου αυτού ήταν το Εργαστήριο Φωτοβολταϊκής Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Ήξερες ότι...;

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εισηγήθηκε την αύξηση χρηματοδότησης για το περιβάλλον και τη δράση για την κλιματική αλλαγή

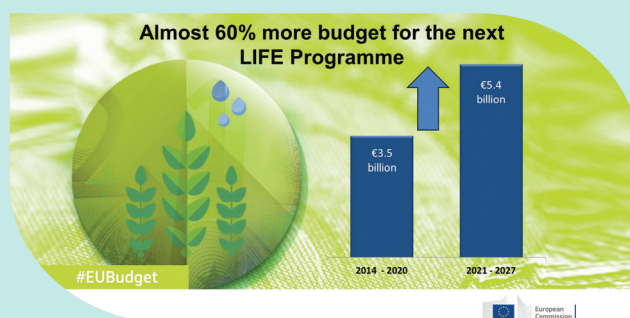
Η ΕΕ προτείνει την αύξηση της χρηματοδότησης για το Πρόγραμμα LIFE κατά σχεδόν 60% στον προϋπολογισμό της για την περίοδο 2021 – 2027.

Το πρόγραμμα LIFE είναι ένα από τα χρηματοδοτικά προγράμματα για τα οποία η Επιτροπή προτείνει τη μεγαλύτερη αναλογική αύξηση, με προϋπολογισμό ύψους 1,95 δισεκατομμυρίων ευρώ κατά την πιο πάνω περίοδο.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του νέου Προγράμματος LIFE είναι:

- Μεγαλύτερη έμφαση στην καθαρή ενέργεια
- Μεγαλύτερη έμφαση στη φύση και τη βιοποικιλότητα

- Συνεχής υποστήριξη στην κυκλική οικονομία και στο μετριασμό της κλιματικής αλλαγής
- Απλή και ευέλικτη προσέγγιση που διευκολύνει την ευρύτερη γεωγραφική πρόσβαση και επιτρέπει την αντιμετώπιση καινούργιων και κρίσιμων προτεραιοτήτων κατά την εμφάνισή τους.

Το Πρόγραμμα LIFE απλοποιεί τη Διαδικασία Υποβολής και Επιλογής Προτάσεων

Το Πρόγραμμα LIFE αποφάσισε να απλοποιήσει από φέτος τη διαδικασία Υποβολής και Επιλογής προτάσεων. Συγκεκριμένα, έχει θέσει υπό δοκιμασία στο Υπο-πρόγραμμα Περιβάλλον μια διαδικασία δύο σταδίων η οποία δίνει την ευκαιρία στους αιτητές να καταθέσουν σε πρώτο στάδιο μια σύντομη πρόταση (concept note) έκτασης

10 περίπου σελίδων. Με αυτή τη νέα διαδικασία, μόνο οι αιτητές με προτάσεις που έχουν μεγάλες πιθανότητες να επιλεγούν θα χρειαστεί να υποβάλουν ολοκληρωμένη πρόταση (full proposal). Ως αποτέλεσμα οι αιτητές εξοικονομούν χρόνο και χρήμα!

Διεξήχθη Συνάντηση Κοινοπραξίας του Έργου LIFE UrbanProof

Το LIFE UrbanProof διοργάνωσε συνάντηση της Κοινοπραξίας του Έργου τη Δευτέρα 30 Απριλίου 2018, στα κτίρια του Τμήματος Περιβάλλοντος στην Κύπρο. Ο γενικός στόχος του έργου UrbanProof είναι η ενίσχυση της ανθεκτικότητας των δήμων στην κλιματική αλλαγή εξοπλίζοντάς τους με ένα ισχυρό εργαλείο για την υποστήριξη της ενημερωμένης λήψης αποφάσεων στο σχεδιασμό της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Το Έργο LIFE UrbanProof προσπαθεί να γεφυρώσει το κενό στην κατανόηση του θέματος της κλιματικής αλλαγής που υπάρχει μεταξύ των επιστημόνων και του κοινού. Ταυτόχρονα προσπαθεί να εμπλέξει το κοινό στο σχεδιασμό και την προσαρμογή των Δήμων.

Συμμετοχή σε άλλες εκδηλώσεις

Η ομάδα του LIFE Cyclamen στο Φεστιβάλ της Green Dot

Η ομάδα του LIFE Cyclamen συμμετείχε και φέτος στο Φεστιβάλ της Green Dot, που έγινε το Σάββατο 12 Μαΐου 2018 στο Πάρκο Ακρόπολης στη Λευκωσία.

Οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία περνώντας από το περίπτερό μας να μάθουν για το Πρόγραμμα LIFE, ποιος έχει δικαίωμα συμμετοχής, αλλά και να ενημερωθούν για τρέχοντα έργα LIFE τα οποία βοηθούν τη χώρα μας να φτάσει τους περιβαλλοντικούς της στόχους. Είχαμε επίσης την ευκαιρία να προσφέρουμε καθοδήγηση σε επισκέπτες που ήρθαν κοντά μας με ερωτήσεις για προτάσεις LIFE που σκέφτονται να καταθέσουν.

Ευρωπαϊκή Πράσινη Εβδομάδα 2018

Με ενθουσιασμό συμμετείχαμε στη φετινή Ευρωπαϊκή Πράσινη Εβδομάδα, όπου όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης μαζεύονται με σκοπό να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να σχεδιάσουν ένα πιο πράσινο μέλλον για τον κόσμο μας. Η φετινή Πράσινη Εβδομάδα πραγματοποιήθηκε μεταξύ 21 και 25 Μαΐου 2018 και ήταν αφιερωμένη στο θέμα: «Πράσινες πόλεις για ένα πιο πράσινο μέλλον».

Μέσα από αυτή μας τη συμμετοχή μάθαμε ότι περισσότερο από 75% του πληθυσμού της ΕΕ ζει στις πόλεις και καταναλώνει 80% της ενέργειας που παράγεται. Έχουμε δυστυχώς 430.000 πρόωρους θανάτους κάθε χρόνο εξαιτίας της ρύπανσης του αέρα. Η κλιματική αλλαγή δεν είναι πλέον κάτι μακρινό για μας, αλλά είναι κάτι που ζούμε καθημερινά και πρέπει να χειριστούμε ΑΜΕΣΑ!

Είναι ξεκάθαρο πλέον ότι ο βιώσιμος σχεδιασμός των πόλεων είναι το θέμα των ημερών με το οποίο πρέπει να ασχοληθούμε άμεσα. Καθώς όμως η αλλαγή μπορεί να είναι δυνατή μόνο με τη συμμετοχή των πολιτών είναι πολύ σημαντικό οι τοπικές αρχές να φτιάξουν γέφυρες διαλόγου με τους πολίτες για το σχεδιασμό και την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης των πόλεων. Χρειάζεται οι τοπικές αρχές να παίρνουν τη γνώμη των πολιτών, να αφογκράζονται τα προβλήματά τους και να προσπαθούν να βρουν λύσεις σε αυτά. Η βιώσιμη πόλη μπορεί να επιτευχθεί μόνο όταν δημιουργηθεί σε συνεργασία με τους πολίτες, καθώς μόνο με αυτό τον τρόπο μπορεί να γίνει η όποια αλλαγή στη συμπεριφορά και στις συνήθειες.

Το συμπέρασμα της εβδομάδας ήταν ότι η βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων δεν είναι πλέον επιλογή αλλά υποχρέωσή μας. Τα καλά νέα είναι ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τις πιο κάτω προϋποθέσεις: Διαφάνεια από πλευράς πολιτείας και τοπικών αρχών· Συμμετοχή του κοινού· Και το να μαθαίνουμε από τις εμπειρίες των άλλων χωρών.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Μαριλένα ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εθνικό Σημείο Επαφής για το Περιβάλλον
Email: mpapastavrou@environment.moa.gov.cy
Τηλ: +357 22 408 926

Μαρία ΖΩΜΕΝΗ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εμπειρογνώμονας σε θέματα Φύσης και Βιοποικιλότητας
Email: mzomeni@environment.moa.gov.cy
Τηλ: +357 22 408 951

Ολυμπία ΝΗΣΙΦΟΡΟΥ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εμπειρογνώμονας σε θέματα Περιβάλλοντος και Αποδοτικής Χρήσης Πόρων
Email: onisiforou@environment.moa.gov.cy
Τηλ: +357 22 408 919

Τμήμα Περιβάλλοντος, 1498 Λευκωσία

Εθνικό Σημείο Επαφής
του Προγράμματος LIFE στην Κύπρο
Τμήμα Περιβάλλοντος, Υπουργείο Γεωργίας,
Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος
<http://www.moa.gov.cy/environment>

Χρυστάλλα ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εθνικό Σημείο Επαφής για το Κλίμα
Email: cpapastavrou@environment.moa.gov.cy
Τηλ: +357 22 408 962

Πάνος ΚΑΚΟΝΙΤΗΣ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εμπειρογνώμονας σε Θέματα Κλιματικής Αλλαγής
Email: pkakonitis@environment.moa.gov.cy
Τηλ: +357 22 408 963

Μαρία Χατζηδανιήλ

Λειτουργός Περιβάλλοντος - Εμπειρογνώμονας σε Θέματα Επικοινωνίας
Email: mhadjidaniel@environment.moa.gov.cy
Τηλ: +357 22 408 913

Με τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού
μέσου LIFE της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
μέσω της Δράσης Ανάπτυξης Ικανοτήτων,
100% Χρηματοδότηση
Επιλέξιμων Δαπανών €951.828

Τυπώθηκε σε χαρτί
στο οποίο έχει απονεμηθεί
το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Σήμα
EU Ecolabel